

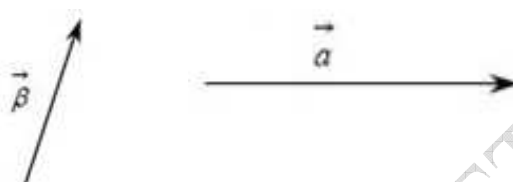
ΦΥΣΙΚΗ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

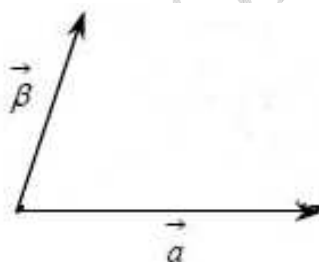
ΠΡΟΣΘΕΣΗ – ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΩΝ

α) Πρόσθεση διανυσμάτων

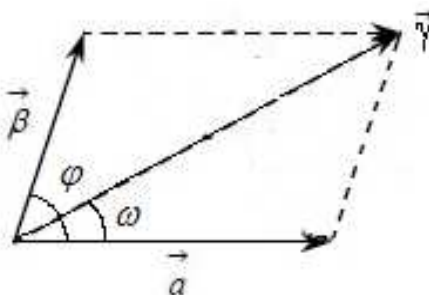
Αν έχουμε δύο διανύσματα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$, για να βρούμε το διάνυσμα $\vec{\gamma} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ ακολουθούμε την παρακάτω διαδικασία:

- Μεταφέρουμε τα δύο διανύσματα ώστε να αποκτήσουν κοινή αρχή.

- Σχηματίζουμε παραλληλόγραμμο φέρνοντας από το τέλος του καθενός παράλληλη προς το άλλο. Το ζητούμενο διάνυσμα $\vec{\gamma}$ έχει για αρχή την κοινή αρχή των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ και για τέλος την απέναντι κορυφή του παραλληλογράμμου.

Το μέτρο γ του διανύσματος $\vec{\gamma}$ υπολογίζεται από τη σχέση:

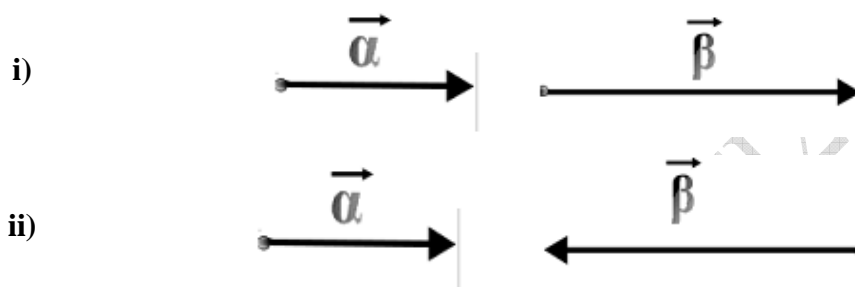
$$\gamma = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2 + 2\alpha\beta\cos\phi}$$

Η γωνία ω που σχηματίζει το διάνυσμα $\vec{\gamma}$ με το $\vec{\alpha}$ υπολογίζεται από τη σχέση:

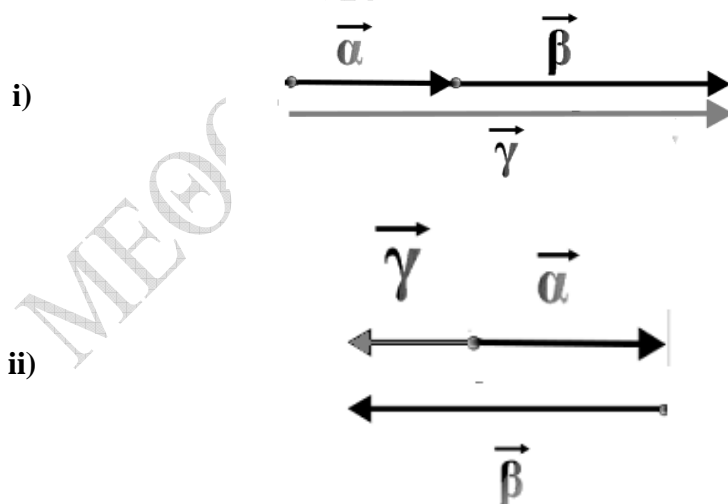
$$\varepsilon\phi\omega = \frac{\beta \cdot \eta\mu\phi}{\alpha + \beta \cdot \sigma\upsilon\nu\phi}$$

Παρατήρηση:

Στην περίπτωση που τα διανύσματα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ είναι ομόρροπα ή αντίρροπα, μπορούμε να βρούμε το διάνυσμα $\vec{\gamma}$ μόνο με τη μέθοδο των διαδοχικών διανυσμάτων:

Μεταφέρουμε τα διανύσματα ώστε να γίνουν διαδοχικά, δηλαδή η αρχή του ενός να είναι το τέλος του άλλου. Το ζητούμενο διάνυσμα $\vec{\gamma} = \vec{\alpha} + \vec{\beta}$ έχει για αρχή την αρχή του πρώτου και για τέλος το τέλος του τελευταίου.

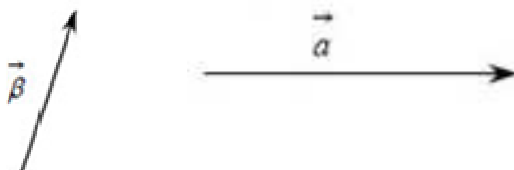
Για το μέτρο γ του διανύσματος $\vec{\gamma}$ ισχύει:

$$\gamma = \alpha + \beta \quad (\text{αν τα } \vec{\alpha} \text{ και } \vec{\beta} \text{ είναι ομόρροπα)}$$

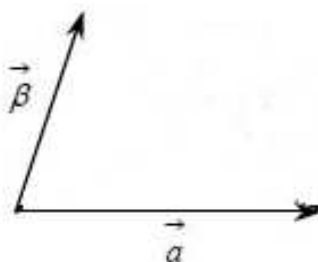
$$\gamma = |\alpha - \beta| \quad (\text{αν τα } \vec{\alpha} \text{ και } \vec{\beta} \text{ είναι αντίρροπα)}$$

β) Αφαίρεση διανυσμάτων

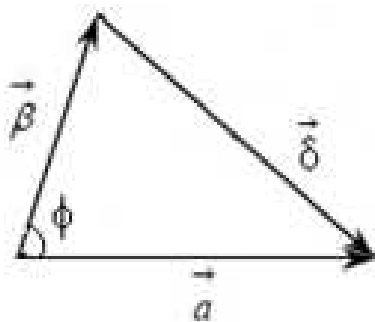
Για να βρούμε τη διαφορά $\vec{\delta} = \vec{\alpha} - \vec{\beta}$ ακολουθούμε την εξής διαδικασία:

- Μεταφέρουμε τα διανύσματα ώστε να αποκτήσουν κοινή αρχή.

- Το ζητούμενο διάνυσμα $\vec{\delta} = \vec{\alpha} - \vec{\beta}$ έχει για αρχή το τέλος του $\vec{\beta}$ και για τέλος το τέλος του $\vec{\alpha}$.

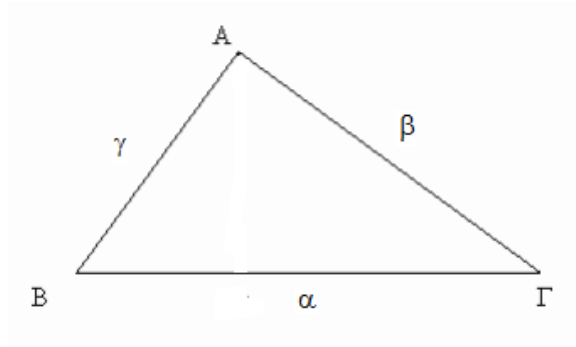

Για το μέτρο δ του διανύσματος $\vec{\delta}$ ισχύει:

$$\delta = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2 - 2\alpha\beta\cos\phi}$$

Η γωνία που σχηματίζει το $\vec{\delta}$ με το διάνυσμα $\vec{\alpha}$ ή με το $\vec{\beta}$ προσδιορίζεται με την επίλυση του τριγώνου (εργαλεία: νόμος ημιτόνων, νόμος συνημιτόνων).

Νόμος ημιτόνων – Νόμος συνημιτόνων

Νόμος ημιτόνων:

$$\frac{\alpha}{\eta\mu A} = \frac{\beta}{\eta\mu B} = \frac{\gamma}{\eta\mu \Gamma}$$

Νόμος συνημιτόνων:

$$\alpha^2 = \beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma \cdot \sigma\upsilon\nu A$$

$$\beta^2 = \alpha^2 + \gamma^2 - 2\alpha\gamma \cdot \sigma\upsilon\nu B$$

$$\gamma^2 = \alpha^2 + \beta^2 - 2\alpha\beta \cdot \sigma\upsilon\nu \Gamma$$

Ηλίας Καστρινέλλης

Φυσικός